

ב:

עין משפט
ור מצוה

סוכה פרק ראשון סוכה

מסורת הש"ס

(א) וי"א כפי מה שכתבנו
עמון, (ב) לעיל י"א, (ג) לעיל
י"א, (ד) לעיל י"א, (ה) להלכה
פ"ג מ"א, (ו) לקמן כ"א, (ז)
(ח) כ"א, (ט) ומפרידות.

הגהות הב"ח

(א) ר"ח ד"ה ו' ש' פ' ס'
ט"ו מולדת ואשיות ה"א
תשבת בלא עינים.
הס"ד:

לעזר רש"י

פרי"ל, סוף ס' ע"ג סוף.
בפרי"ל (בפרי"ל),
כ"ב, נ"ה.

מוסף רש"י

שהיינו יושנים תחת
המטה, דמטה לני סוכה
אלא ארבע ה"א, שמסלקין
אחת ממקום למקום
(לע"ז י"א).

רבינו הגנאל

וכשכחתי כ"י, רב חסדא
אמר והוא דלית לה
(גדנפא), וכן ה"לכה,
ירושלמי ר"ה ב"ר
תנא בש"ר יוחנן
במחצולות אושא ש"ו.
אמר ר' אליעזר חכם
מחצולות אושא טמאים
עד שיעשו אהלים, סחם
מחצולות טבריא טהורות
עד שיעשו לשכבה.
רבנן הווי באלו טעם פתח
התמית שטחיות, הווי
ר' אבא, ארונה טמאה,
מהו לספק בה, מחלוקת ר'
אליעזר וחכמים, ר' יוחנן
ב"ר אליעזר הווי מדרחוק
להחיר ראשי מערעין
ולספק בהן, תנינן וכן
המחיר ראשי מערעין
טהורות (והמיר) ואת
גבוחה.

הישן תחת המטה לא
יצא ידי חובתו.
הרגמה שמואל במיטה
עשרה נעשה אהל והישן
בה אינו יושן בסוכה.
תנן התם באהילות פ"ג
טפח על טפח על רוס
טפח מרובע מביא את
הסופא, כ"י, עד אחד חור
שחרורו מים (פ"ו) וס']
שקבורו מים, או שרצים,
אי אכלתן מלחת (פ"ו)
אין מליחת, וכן מדבר של
אבנים, וכן צבר של קורות
(פ"ו קורות) צבורות זו על
זו, ר' יהודה אומר כל
שאני בידו אדם אינו אהל,
ומודה בשיקוף ובלעין,
מאי טעמא דר' יהודה,

שכן עמאום. אף מדרש דמיונות לשכיבה הן ולא לתשמיש אחר:
ועל של עבריא. קשות הן ואין לך אדם שוכב עליהן: כיון דליכא
דישיב עליהו. אין רוב בני אדם רגילין לייחדן לכך: דמקרי וישיב.
ומייחדן לכך: וספיקא. לעיל: וכן ה"ר דוסא אומר כדבריו. של

ר' יוסי דזו וזו מסכנין בה אהלמא
לאו כלי ה"א לקבל טומאה: גדנפא.
כעין שפה סביב גבוה מעט לקבל מה
שנתינן בה ועשויה לתשמיש לתת
פירות על גבה: דלית כיה גדנפא.
אפילו כלי לא ה"א דלספק על גבי
אהלים עשרה: שטם. פווי"ל מין
שיפה: של שק. מנהלה של עוים:
של ספיקא. ממה שמחפשי מנהלה
הסוס ומנונו: מטמאין טמא מס.
ולא מדרש דלית ה"א ולא לשיפה:
כשלמא למאן דאמר. חוללות היינו
מונלי איכא למימר בכל ה"א דכי לא
עדינן לשכיבה כלי הס לתשמיש אחר:
של שטם ושל גמי. אף על פי שאין
נארגים היטב ויש הפרש בין בית
נור לבית ניר: ראוין סן לכנפא
דפירי. פירות גסין שאין יוצאין דרך
נקב קטן: של שק ושל ספיקא.
שנארגים יפה: חוץ לגולקי ונני.
לית כעין שקן שנתנין בהן קטניות
ופירות דקין: אלא למאן דאמר
מחלולות ממש. שכן פשוטין ואין להן
בית קיבול: כשלמא של שק ושל
ספיקא. ל"ר דוסא א"ע"ג דלאו לשכיבה
עבדי: חוץ לפרסי ונפוסא.
ליילון כנגד הפתח כולתמרס מקר
הפתח (שמות לה) פרסא דתרעא:
נפוסא. לנפות בהן הקמת כמות
שכן נתנין עליו קמה ופולין אותן
וקושרין בראש הכפל כעין צוטי"ל דרבי
שלנו: למאי חזין. אליבא דרבי
דוסא דאמר לאו לשכיבה עבדין
אלמאי טמאות שום טומאה: לגוויסא.
לכסות בהן גיגית שעושים בהן שער:
מניס. בן אחי רבי יהושע: כשיירדסי
לגולה. כשיירד לגולה לעבר שנה
כדלמרינן צרכות צהרואה (דף ס"ג).
נודיא. מחלולות: מסככים. דסתמא
למסוך ואינה כלי לתשמיש: קיר.
הוא גדנפא:

הדרן עלך סוכה

הישן. לא ילא. דאהל מפסיק
זינו לטובה ועיקר ישיבת
הסוכה אכילה שמה ושינה: נוספין
היינו כו'. טעמא מפרש בגמרא דלא
אחי אהל ערלי ומנעל אהל קבע:
מעשה עבדי עבדו. ועבדים פטורין
מן הסוכה דמזמנא עשה שהזמן גרמא
נשים פטורות וכל שהאשה חיבת
עבד נמי חייב כדלמרינן בחגיגה (דף
ל"ד): ולפי דרכינו למדנו. כלומר
א"ע"פ שלא אחר לנו לשם לימוד אלא

חזיין פ"רס. מסך לפני הפתח ומקבל
טומאה הוא כדלמרינן סוף
פרק קמא דפילה (דף י"ד: ושם)
חזיין לנייטא. פ"י כקונטרס לכסות
ואי אפשר לומר כן דעשם וגמי לא
מקבלי טומאה אלא

מחורר כלי עץ דליתקש לשק ובמסכת
כלים פ"ו (מ"ח) חנן כלי עור
וכל עץ זה הכלל העשוי למיק טמא
ולחסיפו טהור ותנן נמי פכ"ו (מ"ו)
במס' כלים עור שעשאו חיפוי לכלים
טהור דהא דפליגי התם למשקולת
טמא ורבי יוסי מטהר משום דעשוי
לכסות משקולת פעמים שמקנלן זו
דבר ור' יוסי מטהר משום דעיקרו
לכסוי ואין לומר הכא שעושים לקבל
בהן דבר: מסככין בבדיא.
עשויה ה"א לקבל תמרים כדלמרינן
במסכת פרק נערה (דף נ"ז: וז"ל הכ
ל"ה מחמרי דעל צודיא וז"ל חס כן
מקבלת טומאה מדרגת דף של
נחמיון פרק המוכר את הבית (ב"ב
דף ס"ו). וה"לך מסככין בה ויש לומר
דה"א דלית ליה גדנפא ה"א העשויה
לקבל תמרים וכן מוקמינן גדלית
ל"ה גדנפא דה"א ודלא עשויה
למסוך וטהורה:

הדרן עלך סוכה

הישן תחת המטה בסוכה לא יצא
ידי חובתו. בגמרא מוקי
ל"ה שמואל בגבוהה עשרה דפחות
מכאן לא חשיב אהל להפסיק ומאין
למימר דשמואל לטעמיה דמכסר כפרק
קמא (דף י"ד). מחמיון כשלין בעליונה
עשרה אהל לאין אמורא דפסלי
משום דעליונה חשיבא אהל א"ע"פ
שאינה גבוהה ר' הוא דרין דחשיב אהל
להפסיק ושמואל מטה שאל כדלמרי
בגמרא דה"א ה"א מטה שאל ערלי
הלך כולהו מודו דנפחות מעשרה
לאו כלום ה"א: ראייתם שבי
עברי שהוא תלמיד חכם. ענד כשר
ה"א דליתא כפרק שני דנדרסו (דף
נ"ו): וצירושלמי מני שהיה מניח
תפילין ולא מיחו צידו חכמים ופרין
מחלפא שיטתי דרבנן גמליאל דהא
הכא גבי סוכה מיחו צידו חכמים
מלישצ כסוכה שה"א ה"א ישן תחת
המטה ומשני שהיה עושה כן שלא
לדחוק את חכמים שהיו יושנים כסוכה
ופרין אי שלא לדחוק את חכמים
יש לו חזן לטובה ומשני דרואה
ה"א לשמוע דברי חכמים: רתנן התם.
באהלות פ"ג (מ"ו) אחד חור
שחרורו מים ארישא קאי דל"י
בניב שהוא קמור תחת הבית וקמ"ל
א"ע"פ שמוע ע"י מים או שרצים:
יליף

לשיחת חולין בעלמא שהיה משתבח
בג' סנ הסס. בהלכות ק"ה חשיב
ונכנסין ועושין נקב ארוך: או שרצים.
כגון חולדות (ב) ואשיות: או שאכלתו מלחם. שהאכר מליחה וממנעקת מליחה: וכן מדרב
אבנים. גדולות הערוכות זו על זו ופעמים שהלחת סוכה על גבי השנים והמחנות שוככות זו אל זו ומפרידות"ו וזו ויש שם אהל טפח:
וכן סוחר של קורות. אף הן קורות הערוכות על גבי קרקע זו על גבי זו ועומדות לבנין ויש שם הרבה נקבים ציננים ויש בהן אהל. כל אלו
אם כות מת בתוך האהל בראשו אחד וכלים בראשו שני נעמא באלה המה: כידי אדם. מתכוין לעשותו אהל: אינו אהל. לטומאה:
אהל

